

**ONDERZOEKSMASTER
RECHTSWETENSCHAPPELIJK
ONDERZOEK**

FACULTEIT RECHTSGELEERDHEID

RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN

Qanu
Catharijnesingel 56
3511 GE Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0792

© 2021 Qanu

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van Qanu en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT OVER DE ONDERZOEKSMASTER RECHTSWETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	5
SAMENSTELLING VAN HET PANEL	5
WERKWIJZE VAN HET PANEL	7
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL	10
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING	12
BIJLAGEN	21
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN	23
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA	24
BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA (ONLINE)	25
BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN	26

Dit rapport is vastgesteld op 1 maart 2021.

RAPPORT OVER DE ONDERZOEKSMASTER RECHTSWETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN

Dit rapport volgt het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2018). Ook van toepassing is de Nadere uitwerking aanvullende criteria onderzoeksmasters van de NVAO (d.d. 30 mei 2016).

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING

Onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek

Naam van de opleiding:	Rechtswetenschappelijk Onderzoek (research)
Internationale naam:	Legal Research
CROHO-nummer:	60606
Niveau van de opleiding:	Onderzoeksmaster
Oriëntatie van de opleiding:	Academisch
Aantal studiepunten:	120 EC
Locatie:	Groningen
Variant:	Voltijd
Onderwijsstaal:	Nederlands
Inleverdatum NVAO:	1 mei 2021

Het bezoek van het visitatiepanel WO OZM Recht aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen vond plaats op 23 november 2020.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Rijksuniversiteit Groningen
Status van de instelling:	Bekostigd
Resultaat instellingstoets:	Positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 2 november 2020 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek beoordeelde bestond uit:

- Prof. mr. J.M. (Jan) Smits, hoogleraar Europees Privaatrecht aan, en decaan van, de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van Maastricht University [voorzitter];
- Prof. dr. M. (Marc) Cools, hoogleraar Criminologie aan de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. mr. R.H. (Ruth) de Bock, advocaat-generaal bij de Hoge Raad en deeltijdhoogleraar Civiele rechtspleging aan de Universiteit van Amsterdam;
- L.I. (Lucia) van der Meulen LLM, alumna van de Legal Research Master aan de Universiteit Utrecht en PhD-kandidaat aan de KU Leuven [student-lid].

Het panel werd ondersteund door dr. F. Schouten, die optrad als projectleider en secretaris.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

De beoordeling van de onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen is onderdeel van de visitatiegroep WO OZM Recht. Van november 2020 tot en met januari 2021 beoordeelde het panel in totaal twee opleidingen aan twee universiteiten. Het cluster bestond uit de volgende deelnemende instellingen: Rijksuniversiteit Groningen en Radboud Universiteit.

Het cluster WO OZM Recht heeft de logistieke en praktische begeleiding van de visitatie en de rapportage uitbesteed aan evaluatiebureau Qanu. Fiona Schouten begeleidde het cluster als coördinator van Qanu en zij trad ook op als secretaris in het cluster WO OZM Recht. Zij is door de NVAO als secretaris gecertificeerd.

Het visitatiepanel

Bij de samenstelling van het visitatiepanel werd rekening gehouden met de expertise, beschikbaarheid en onafhankelijkheid van de panelleden. Het visitatiepanel voor beide bezoeken in het cluster bestond uit de volgende leden:

- Prof. mr. J.M. (Jan) Smits, hoogleraar Europees Privaatrecht aan, en decaan van, de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van Maastricht University [voorzitter];
- Prof. dr. M. (Marc) Cools, hoogleraar Criminologie aan de Universiteit Gent (België);
- Prof. dr. mr. R.H. (Ruth) de Bock, advocaat-generaal bij de Hoge Raad en deeltijdhoogleraar Civiele rechtspleging aan de Universiteit van Amsterdam;
- L.I. (Lucia) van der Meulen LLM, alumna van de Legal Research Master aan de Universiteit Utrecht en PhD-kandidaat aan de KU Leuven [student-lid].

Vorbereiding

Op 8 oktober 2020 vond de voorzitterstraining plaats. Daarbij informeerde Qanu de panelvoorzitter over zijn rol tijdens de visitaties. Ook werd hij geïnformeerd over de van toepassing zijnde beoordelingskaders, de werkwijze en de planning van bezoeken en rapportage. Het panel kwam voor de eerste keer online bijeen in een startvergadering op 16 november 2020, waarin de beoordelingskaders, het visitatieproces en de planning aan bod kwamen. Tevens werd een werkwijze voor de visitaties afgesproken.

De coördinator stelde een bezoekprogramma op in overleg met de contactpersonen van de faculteit. De faculteit selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Het bezoekprogramma is in dit rapport opgenomen als bijlage 3.

In de aanloop naar het visitatiebezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen ontving Qanu het zelfevaluatie-rapport van de opleiding en stuurde dit door aan de panelleden. De coördinator en panelvoorzitter maakten een selectie van 15 eindwerken van de te beoordelen opleiding. Deze eindwerken werden geselecteerd uit een lijst van afgestudeerden over de periode 2018-2020. Daarbij hielden de coördinator en voorzitter rekening met variatie in onderwerpkeuze, afstudeervariant, begeleiding en beoordeling.

De panelleden bestudeerden het zelfevaluatie-rapport, de eindwerken en de bijbehorende beoordelingsformulieren en stuurden hun bevindingen op naar de secretaris. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden.

Voorafgaand aan het bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van de zelfevaluatie-rapporten, de gelezen scripties en de taakverdeling ter sprake kwamen.

Bezoek

Het online visitatiebezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen vond plaats op 23 november 2020. Voorafgaand aan en tijdens het bezoek bestudeerde het panel aanvullend materiaal. Een overzicht van dit materiaal is te vinden in bijlage 4. Het panel sprak met studenten en docenten, het management en verantwoordelijken, alumni en vertegenwoordigers van de examencommissie. Tevens bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopspreekuur. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

Het panel beëindigde het bezoek met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van het bezoek gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de voorlopige indrukken en algemene observaties van het panel presenteerde.

Tijdens het visitatiebezoek vond een ontwikkelgesprek plaats als onderdeel van het gesprek met de formeel verantwoordelijken van de opleiding (zie bijlage 3). De uitkomsten hiervan worden door de opleiding na akkoord van het panel in een afzonderlijk document vastgesteld.

Rapportage

De coördinator/secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat vervolgens voor aan een NVAO-gecertificeerde collega voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de coördinator het rapport naar de faculteit met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De feitelijke onjuistheden werden na overleg tussen de coördinator en de voorzitter gecorrigeerd. Vervolgens werd het rapport door het panel vastgesteld en toegestuurd aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid en aan het College van Bestuur van de universiteit.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een *associate degree*-, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Voldoet

De opleiding voldoet op de standaard aan basiskwaliteit.

Voldoet ten dele

De opleiding voldoet in belangrijke mate aan basiskwaliteit op de standaard maar er zijn verbeteringen nodig om volledig aan de standaard te voldoen.

Voldoet niet

De opleiding voldoet niet aan basiskwaliteit op de standaard.

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities gehanteerd voor de beoordeling van de opleiding als geheel:

Positief

Op alle standaarden 'voldoet'.

Positief onder voorwaarden

Standaard 1 'voldoet' en maximaal op twee standaarden een 'voldoet ten dele' waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Negatief

In de volgende situaties:

- 'voldoet niet' op een of meer standaarden;
- 'voldoet ten dele' op Standaard 1;
- 'voldoet ten dele' op een of twee standaarden waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- op drie of meer standaarden 'voldoet ten dele'.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Beoogde leerresultaten

Naar het oordeel van het visitatiepanel zijn de profilering en de beoogde leerresultaten van de onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek waar het inhoud, niveau en oriëntatie betreft passend voor een juridische onderzoeksmaster. De opleiding onderscheidt zich als algemene Nederlandstalige juridische onderzoeksmaster en biedt studenten de gelegenheid het civiel effect te behalen dat toegang geeft tot de togaberoepen. Het panel is positief over het feit dat de opleiding daarmee zowel academisch als professioneel gericht is. Het adviseert de beroepsoriëntatie expliciet aan te zetten in de beoogde leerresultaten, die nu sterker op de voorbereiding van een wetenschappelijke promotie gericht zijn.

Onderwijsleeromgeving

Het panel stelt vast dat de opleiding Rechtswetenschappelijk Onderzoek wat betreft curriculumopbouw en programmering voldoet aan de eisen die voor een onderzoeksmaster gelden. Het panel prijst de flexibiliteit en ruimte voor een specifieke eigen invulling die studenten geboden wordt in de domeinvakken, in de onderzoeksseminars en bij de keuze van het scriptieonderwerp. Het panel steunt de opleiding in haar besluit een aanbeveling van de vorige commissie niet op te volgen en de modulaire structuur te handhaven. Naar het oordeel van het panel komt de huidige structuur, waarbij de positiefrechtelijke domeinvakken niet allemaal in de tijd voorafgaan aan de onderzoeksseminars, de opleiding juist ten goede. De structuur versterkt nu immers de samenhang van het programma over beide jaren van de opleiding heen. Ook de verwevenheid van vakinhoud en onderzoeksbekwaamheden komt beter tot zijn recht. Een andere aanbeveling van het vorige panel, namelijk om meer differentiatie aan te brengen tussen onderzoeksmasterstudenten en reguliere masterstudenten, is door de opleiding ondervangen met het domeindossier. Het panel adviseert goed te monitoren of dit het gewenste effect oplevert en zo nodig aanpassingen te doen.

De opleiding is voldoende studeerbaar en voorziet in studiebegeleiding en ondersteuning bij het maken van keuzes in de vakkenpakketten. De extra begeleiding bij het scriptieproces via scriptiegroepen vindt het panel een positieve ontwikkeling. De toelatingsprocedure, waarbij op motivatie wordt gelet, zorgt voor selectie van studenten die over de juiste capaciteiten beschikken om die te kunnen voltooien. Ook de kleinschaligheid van de opleiding draagt in positieve zin bij aan de studeerbaarheid. Hierdoor kunnen gemakkelijk gevarieerde werkvormen worden gehanteerd die de individuele interesses en domeinspecialisaties van de verschillende studenten ten volle benutten. Het feit dat studenten dankzij hun keuzepakket allemaal een duidelijk eigen juridisch specialisme hebben, maakt dat studenten minder last hebben van de sfeer van concurrentie die in een dergelijke opleiding kan ontstaan.

De onderzoeksomgeving waarbinnen de opleiding wordt aangeboden, is volgens het panel van het juiste niveau. De staf bestaat uit prominente onderzoekers die over de gewenste onderzoekscapaciteiten en didactische vaardigheden beschikken, en die deel uitmaken van een kwalitatief zeer goede onderzoeksgroep. Het panel beveelt aan de contacten tussen studenten in de onderzoeksmaster en promovendi aan de Groningen Graduate School of Law te formaliseren en intensiveren. De studenten wordt de mogelijkheid geboden om tijdens hun opleiding een extracurriculair betaald studentassistentenschap te vervullen, waarbij zij aan een vakgroep verbonden zijn. In het studentassistentenschap worden zij actief betrokken bij lopend onderzoek en aangemoedigd om zelf een onderzoeksvorstel te ontwikkelen. Gezien de extra belasting die het assistentschap vormt bovenop de studielast van de opleiding, adviseert het panel om intern te reflecteren op de meerwaarde van het studentassistentenschap en om de uitkomsten van die reflectie vast te leggen. Ook adviseert het panel de opleiding te onderzoeken of het assistentschap niet op een of andere manier in het programma kan worden opgenomen.

Toetsing

Het panel stelt vast dat de toetsing en beoordeling in de opleiding naar behoren zijn vormgegeven. De beoogde leerresultaten worden aantoonbaar getoetst in het programma, en de toetsing geschiedt op een passende en gevarieerde manier. De opleiding valt onder facultaire kwaliteitszorgprocessen en heeft een facultaire

examencommissie die haar borgingstaken naar behoren uitvoert, geholpen door een opleidingsspecifieke toetscommissie. Het panel beveelt wel aan om de differentiatie in de toetsing van domeinvakken tussen studenten uit de onderzoeksmaster en reguliere masterstudenten nog sterker aan te zetten, ofwel door eigen aanvullende eisen te formuleren bij de domeinvakken, die niet noodzakelijk bij de domeinvakkendocenten hoeven te liggen, ofwel door het domeindossier als toetsvorm te verzwaren.

Met betrekking tot de scriptie constateert het panel dat die passend is vormgegeven en dat studenten de gehele onderzoekscyclus ermee doorlopen. Het panel vindt het mooi dat studenten ook op artikelen kunnen afstuderen, maar adviseert het panel een extra methodologische reflectieopdracht in te voeren voor studenten die van die mogelijkheid gebruik maken. Dat vergroot de vergelijkbaarheid met een reguliere scriptie. Het panel beveelt de opleiding daarnaast aan om een derde examinerator in te zetten wanneer de tweede examinerator ook bij het beoordelingsproces betrokken is. Ook wordt aanbevolen om naast het beoordelingsformulier rubrics te gebruiken bij de beoordeling van de scriptie. Dat draagt bij aan de inzichtelijkheid van de beoordeling van de scriptie. Ten slotte raadt het panel de opleiding aan om meer kalibratie te organiseren, zowel onder degenen die de toetsing en scriptiebegeleiding in de opleiding verzorgen als tussen de opleiding en externen. Daarbij is van belang dat alle betrokkenen helder voor ogen hebben welke extra eisen gelden voor studenten die de onderzoeksmaster doorlopen.

Gerealiseerde leerresultaten

Het panel stelt vast dat de eindwerken van de opleiding aan de maat zijn voor een onderzoeksmaster, al zijn sommige scripties wat kort en variëren ze in kwaliteit. Het panel ziet het functioneren van de alumni in passende functies op de arbeidsmarkt als een sterk punt van de opleiding.

Het panel beoordeelt de Standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek:

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

De voorzitter, prof. dr. J.M. Smits, en de secretaris, dr. F. Schouten, van het panel verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 1 maart 2021.

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek wordt verzorgd aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen. De opleiding gaat uit van een visie op het recht als een discipline waarin de traditionele grenzen verschuiven en vervagen: de grenzen tussen nationale en internationale rechtsordes, maar ook tussen het rechtssysteem en de niet-juridische buitenwereld en tussen rechtsgebieden onderling. In het licht van deze vervaging wil de onderzoeksmaster studenten opleiden tot juridische onderzoekers die de vaardigheid hebben om deze verschuivingen in hun samenhang te begrijpen, analyseren en beoordelen, en die een onderzoeksgerichte houding combineren met het vermogen om de aard en functie van het recht te problematiseren. De opleiding richt zich niet alleen op jonge onderzoekers die een promotietraject in willen, maar ook op degenen die zich oriënteren op een togaberoep of een (onderzoeks)functie bij ministeries, de Hoge Raad, de Raad van State et cetera. De opleiding biedt haar studenten met het oog op dit brede beroepenveld de mogelijkheid het civiel effect te behalen dat toegang geeft tot de togaberoepen.

Het visitatiepanel stelt vast dat de opleiding zich onderscheidt doordat ze de enige algemene Nederlandstalige juridische onderzoeksmaster is, zonder nadrukkelijk specialisme. Het panel acht dit een goede zaak. Het panel is ook te spreken over het feit dat de opleiding studenten in staat stelt het civiel effect te behalen. Daarmee is duidelijk dat de opleiding gericht is op functies in zowel het wetenschappelijke als het maatschappelijke domein. Het panel kan zich vinden in de visie en profilering van de opleiding, die het passend noemt voor een juridische onderzoeksmaster.

De profilering van de masteropleiding vertaalt zich in een set beoogde leerresultaten die de Dublin-descriptoren voor masteropleidingen weerspiegelen (zie bijlage 1). Het panel is te spreken over deze leerresultaten, die de inhoudelijke breedte van de opleiding duidelijk weergeven. Het constateert dat de leerresultaten de kritische en analytische attitude ten opzichte van het recht die de opleiding beoogt, helder weerspiegelen. Het panel is ook positief over de manier waarop de verschillende relevante onderzoeksmethodes en de wetenschapsethiek in de beoogde leerresultaten zijn weergegeven. Wel merkt het panel op dat de nadruk in de beoogde leerresultaten duidelijk ligt op de voorbereiding op een doctoraat, en dat de professionele oriëntatie op bijvoorbeeld de togaberoepen minder sterk naar voren komt. Het adviseert daarom de beroepsgerichtheid van de beoogde leerresultaten explicieter te maken.

Overwegingen

Naar het oordeel van het panel zijn de profilering en de beoogde leerresultaten van de onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek waar het inhoud, niveau en oriëntatie betreft passend voor een juridische onderzoeksmaster. De opleiding onderscheidt zich als algemene Nederlandstalige juridische onderzoeksmaster en biedt studenten de gelegenheid het civiel effect te behalen dat toegang geeft tot de togaberoepen. Het panel is positief over het feit dat de opleiding daarmee zowel academisch als professioneel gericht is. Het adviseert de beroepsoriëntatie explicieter aan te zetten in de beoogde leerresultaten, die nu sterker op de voorbereiding van een wetenschappelijke promotie gericht zijn.

Conclusie

Onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoet'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Programma

De tweejarige onderzoeksmaster (120 EC) kent vier semesters van elk twee blokken. Het programma onderscheidt twee stromen: de domeinstroom en de perspectiefstroom. In de domeinstroom wordt inzicht vergaard in een bepaald rechtsgebied. Deze stroom wordt gevormd door keuzevakken (totaal 36 EC) uit reguliere masterprogramma's, zowel van de eigen faculteit als van andere universiteiten in binnen- en buitenland. In de vakken van de perspectiefstroom wordt het recht vanuit verschillende perspectieven benaderd. Deze stroom is gericht op reflectie op de betekenis van recht en het doen van onderzoek binnen het juridische domein. Studenten volgen in het eerste semester ook Engels (4 EC). In het laatste jaar volgen de studenten een tweetal onderzoeksseminars, waarin ze binnen door de docent gestelde kaders en thema's aan een eigen onderzoek werken, en schrijven ze een masterscriptie van 20 EC.

Het panel heeft de curriculumopbouw bestudeerd en gekeken naar de inhoud en opzet van de verschillende vakken. Uit een overzicht in de zelfevaluatie van de opleiding maakt het panel op dat de beoogde leerresultaten in voldoende mate aan de orde komen in de verschillende onderdelen van de onderzoeksmaster. Het panel stelt daarnaast vast dat de opleiding mooi breed is vormgegeven en dat alle rechtsdomeinen en methodologieën die je zou verwachten erin aan de orde komen. De eigen vakken zijn inhoudelijk voldoende uitdagend en maken gebruik van passende literatuur. In de opleiding is ruime aandacht voor onderzoeksmethoden en –technieken en ethiek van onderzoek, bijvoorbeeld in de vakken Wetenschapsteorie en Introduction to Empirical Legal Studies.

De flexibiliteit van het curriculum is volgens het panel een sterk punt van het programma. Dat biedt studenten ruime mogelijkheden om eigen accenten te leggen in de domeinvakken, de keuze voor onderzoeksseminars en de scriptie. Zo kunnen zij tot een geheel eigen juridisch-inhoudelijk profiel te komen en eventueel het civiel effect te behalen. De geboden ruimte wordt door de studenten zeer gewaardeerd, zo begreep het panel uit de zelfevaluatie en het gesprek met studenten en alumni.

Het panel begreep van studenten dat zij te spreken zijn over de beide stromen en de vakken die in de opleiding worden aangeboden. Ook de Engelse taalvaardigheid waarden ze als component, omdat de opleiding grotendeels Nederlandstalig is, maar voorbereid op een onderzoeksveld dat in de praktijk grotendeels Engelstalig is. Met betrekking tot de onderzoeksseminars begreep het panel dat studenten die uitdagend vinden en tevreden zijn dat ze uit verschillende opties kunnen kiezen. Wel wezen zij erop dat sommige seminars (bijvoorbeeld Geschilbeslechting) duidelijk breder en algemener zijn vormgegeven dan andere (Digital Society). Het panel adviseert hier nog eens naar te kijken om te zorgen dat verschillende opties waartussen gekozen kan worden, voor studenten duidelijk gelijkwaardig zijn.

De vorige visitatiecommissie die de opleiding beoordeelde, zag de opbouw en samenhang van de opleiding als te modulair en deed de aanbeveling om alle domeinvakken in de tijd vooraf te laten gaan aan de onderzoeksseminars. De opleiding heeft hieraan geen gehoor gegeven, omdat de clustering van de domeinvakken voorafgaand aan de onderzoeksseminars studenten minder in staat zou stellen tot verdieping en reflectie te komen bij het volgen van deze reguliere mastervakken. Het panel begreep van studenten en alumni dat zij deze redenering ondersteunen. Het panel komt met de opleiding en de studenten en alumni tot de slotsom dat het juist de wisselwerking tussen de domeinvakken enerzijds en de perspectiefvakken en onderzoeksseminars anderzijds is die zorgt dat de domeinvakken bijdragen aan de gewenste diepgang en/of verbreding van de onderzoeksmaster. Ook zorgt de huidige opzet ervoor dat de twee leerjaren sterker met elkaar verbonden zijn dan in de andere opzet het geval zou

zijn. Ook kan het onderwijs in onderzoeksvaardigheden in deze opzet sterker verweven worden met de vakinhoud. Het panel steunt daarom de afweging van het opleidingsmanagement om de huidige plaats van de domeinvakken te handhaven.

Een tweede aanbeveling van de vorige commissie was om expliciet te differentiëren tussen onderzoeksmaster- en reguliere masterstudenten in de programmaonderdelen die zij gezamenlijk volgen. In reactie hierop heeft de opleiding in 2018 het domeindossier ingevoerd. Bij deze keuze speelde mee dat het in de praktijk ondoenlijk is om in het grote aantal domeinvakken waar de studenten een keuze uit kunnen maken, een dergelijke differentiatie aan te brengen. In het domeindossier reflecteren studenten aan het begin van hun opleiding kort op hun keuze voor een bepaald (domein)vakkenpakket en op de samenhang en diepgang die ze daarmee willen bereiken. Aan het eind schrijven de studenten een uitgebreidere reflectie op hun vakkeuze en hoe die heeft uitgepakt. Daarin reflecteren zij onder meer over de manier waarop de perspectiefvakken hun blik op de domeinvakken hebben beïnvloed. Het panel vindt de keuze voor een dergelijk dossier in principe passend voor deze onderzoeksmaster: de (grenzen van de) rechtsgebieden die in de domeinvakken aan de orde komen, worden hiermee geproblematiseerd, wat in lijn ligt met de opleidingsvisie en -doelen. Het panel bekeek enkele domeindossiers, maar kon door de recente introductie hiervan nog geen duidelijk beeld krijgen van het eindresultaat. Het panel adviseert de opleiding goed te monitoren of de gewenste reflectie en diepgang met dit instrument worden bereikt en of er aanpassingen nodig zijn, zoals een derde reflectiemoment halverwege de opleiding. Studenten gaven zelf aan een tussentijds reflectiemoment als mogelijk nuttige toevoeging te beschouwen, wellicht ook om de gemaakte keuzes bij te stellen.

Studeerbaarheid

De opleiding kent lage rendementen: volgens de zelfevaluatie rondt 24% van de studenten de masteropleiding binnen twee jaar af en iets meer dan de helft binnen drie jaar. Het panel heeft echter niet kunnen vaststellen dat deze lage cijfers worden veroorzaakt door problemen met de studeerbaarheid van het programma. Zowel uit het gesprek met studenten en alumni als uit het studentenhoofdstuk in de zelfevaluatie maakt het panel op dat de opleiding studeerbaar is. De verklaring voor de vertraging lijkt eerder te liggen in extracurriculaire activiteiten, combinaties met andere opleidingen of de wens om meer vakken te volgen dan strikt noodzakelijk. Studenten lieten ook weten dat ze ondanks de coronapandemie geen opvallende vertragingen ondervonden.

De kleinschaligheid van de opleiding draagt bij aan de studeerbaarheid, met cohorten van maximaal 20 en doorgaans minder studenten. De gevarieerde werkvormen, van papers tot presentaties en *peer review* sessies, maken goed gebruik van de mogelijkheden die deze kleinschaligheid biedt. Zo is er veel plaats ingeruimd om de uiteenlopende domeinkeuzes en eigen accenten van de studenten te benutten in de colleges. Studenten leren van elkaar en zien hoe de verschillende rechtsgebieden en rechtsordes zich tot elkaar verhouden. Het feit dat studenten door hun individuele keuzepakket allemaal een duidelijk eigen domeinspecialisatie hebben, maakt daarbij dat studenten minder last hebben van de sfeer van concurrentie die in een dergelijke opleiding kan ontstaan.

Het panel kreeg de indruk dat alle tot de opleiding toegelaten studenten over de juiste capaciteiten beschikken om die te kunnen voltooien. De toelatingsprocedure tot de opleiding is volgens het panel zeker voldoende selectief. Er wordt niet alleen naar cijfergemiddelde in de juridische bacheloropleiding, maar ook naar motivatie gekeken in een opdracht die aspirant-studenten moeten maken. Bij twijfel over geschiktheid kan de toelatingscommissie een gesprek inplannen met een kandidaat. Het panel constateert dat er doorgaans minder dan de toegestane 20 studenten worden toegelaten en dat de toegelaten studenten vaak doorstromen uit de bacheloropleiding aan de RUG. Het panel zou graag zien dat de opleiding meer studenten werft buiten de eigen muren om de plaatsen niet verloren te laten gaan. Het meer benadrukken van het feit dat de masteropleiding ook opleidt voor de togaberoepen (zie hierboven), kan er wellicht ook toe leiden dat de beschikbare plaatsen worden benut.

De studiebegeleiding is belegd bij de directeur en coördinator van de Groningen Graduate School of Law. Zij adviseren studenten bij het samenstellen van een passend en coherent vakkenpakket en signaleren vertraging en andere problemen, mogelijk in samenwerking met de studieadviesafdeling van de faculteit. Aan het begin van de

opleiding is er een voorlichtingsbijeenkomst en heeft elke student een persoonlijk gesprek met de coördinator. Vervolgens vindt twee keer per jaar een studievoortgangsgesprek plaats. Wanneer studenten starten aan hun laatste twee blokken, worden ze over het scriptieproces voorgelicht in een bijeenkomst met de (adjunct-)directeur van de Graduate School. Daar wordt ook meegedacht over een scriptieonderwerp. Vervolgens vinden gedurende het scriptieproces periodieke scriptiebijeenkomsten plaats waarin studenten met elkaar onder begeleiding hun vorderingen bespreken en elkaar feedback geven. Deze werkwijze is in 2019 geïntroduceerd en zorgt naar het oordeel van het panel voor voldoende inkadering van het scriptieproces om tegemoet te komen aan een aanbeveling van het vorige visitatiepanel op dat punt.

Onderzoeksomgeving

Blijkens de onderzoeksrapportage volgens het Standard Evaluation Protocol uit 2017 die het panel heeft ingezien, zijn de docenten in de opleiding verbonden aan een onderzoeksgroep die als zeer goed is beoordeeld met betrekking tot onderzoekskwaliteit. Het panel stelt daarnaast vast dat de docenten in de opleiding actieve en prominente onderzoekers zijn. Het gros van hen heeft een BKO behaald en 19 van de 20 stafleden zijn gepromoveerd; 14 zijn aangesteld als hoogleraar. De kwaliteit van het onderwijsgevend personeel en van de onderzoeksomgeving zijn wat het panel betreft daarom duidelijk toereikend voor het verzorgen van een onderzoeksmaster. Tot zijn tevredenheid constateert het panel dat de stafleden een gevarieerde achtergrond hebben en dat zij zich inzetten om hun eigen onderzoekspraktijk in de verschillende vakken in te brengen.

De onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek is opgenomen in de Groningen Graduate School of Law, die eveneens de promovendi-opleiding verzorgt. De Graduate School verzorgt een jaarlijkse 'schrijfdag', waarin onderzoeksmasterstudenten en promovendi van stafleden te horen krijgen hoe zij het schrijven van een wetenschappelijk artikel aanpakken. Hoewel studenten in verschillende perspectiefvakken en bij andere bezigheden ook in contact komen met promovendi van de Graduate School, zijn de betrekkingen tussen de twee groepen verder niet geformaliseerd. Het panel beveelt de opleiding aan om promovendi en onderzoeksmasterstudenten vaker en meer structureel met elkaar samen te laten werken. Studenten van de onderzoeksmaster krijgen zo een goed beeld van promotieonderzoek en de twee groepen kunnen elkaar inhoudelijk en waar het onderzoeksmethoden betreft inspireren en vooruit helpen.

De masteropleiding kent een extracurriculair, betaald studentassistentenschap. Aan de studenten wordt de mogelijkheid geboden zich via een assistentschap aan een vakgroep te verbinden. Gedurende één of twee jaar vervullen zij een betaalde stage van 4 uur per week tijdens hun opleiding. Het assistentschap kan op verschillende manieren worden ingevuld: de student kan deelnemen aan een lopend onderzoeksproject, kan als co-auteur meewerken aan een artikel, of kan onder nabije supervisie werken aan een eigen publicatie. In alle gevallen geldt dat het assistentschap bedoeld is om de student actief te betrekken bij lopend onderzoek en aan te moedigen om zelf een onderzoeksvoorstel te ontwikkelen. Het panel begreep dat het grootste deel van de studenten dit in ieder geval een van de twee jaren vervult en dat zij het gemakkelijk te combineren vinden met de opleiding, omdat hen een hoge mate van flexibiliteit wordt geboden bij de invulling ervan. Wel adviseert het panel, gezien de extra belasting die het assistentschap vormt bovenop de studielast van de opleiding, om intern te reflecteren op de meerwaarde van het studentassistentenschap en om de uitkomsten van die reflectie vast te leggen. Omdat het panel waarde hecht aan de ervaring met de praktijk van onderzoek doen die in het assistentschap aan bod komt, adviseert het de opleiding voorts te onderzoeken of het assistentschap op een of andere manier in het programma kan worden geschoven.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de opleiding Rechtswetenschappelijk Onderzoek wat betreft curriculumopbouw en programmering voldoet aan de eisen die voor een onderzoeksmaster gelden. Het panel prijst de flexibiliteit en ruimte voor een specifieke eigen invulling die studenten geboden wordt in de domeinvakken, in de onderzoeksseminars en bij de keuze van het scriptieonderwerp. Het panel steunt de opleiding in haar besluit een aanbeveling van de vorige commissie niet op te volgen en de modulaire structuur te handhaven. Naar het oordeel

van het panel komt de huidige structuur, waarbij de positiefrechtelijke domeinvakken niet allemaal in de tijd voorafgaan aan de onderzoeksseminars, de opleiding juist ten goede. De structuur versterkt nu immers de samenhang van het programma over beide jaren van de opleiding heen. Ook de verwevenheid van vakinhoud en onderzoeksbekwaamheden komt beter tot zijn recht. Een andere aanbeveling van het vorige panel, namelijk om meer differentiatie aan te brengen tussen onderzoeksmasterstudenten en reguliere masterstudenten, is door de opleiding ondervangen met het domeindossier. Het panel adviseert goed te monitoren of dit het gewenste effect oplevert en zo nodig aanpassingen te doen.

De opleiding is voldoende studeerbaar en voorziet in studiebegeleiding en ondersteuning bij het maken van keuzes in de vakkenpakketten. De extra begeleiding bij het scriptieproces via scriptiegroepen vindt het panel een positieve ontwikkeling. De toelatingsprocedure, waarbij op motivatie wordt gelet, zorgt voor selectie van studenten die over de juiste capaciteiten beschikken om die te kunnen voltooien. Ook de kleinschaligheid van de opleiding draagt in positieve zin bij aan de studeerbaarheid. Hierdoor kunnen gemakkelijk gevarieerde werkvormen worden gehanteerd die de individuele interesses en domeinspecialisaties van de verschillende studenten ten volle benutten. Het feit dat studenten dankzij hun keuzepakket allemaal een duidelijk eigen juridisch specialisme hebben, maakt dat studenten minder last hebben van de sfeer van concurrentie die in een dergelijke opleiding kan ontstaan.

De onderzoeksomgeving waarbinnen de opleiding wordt aangeboden, is volgens het panel van het juiste niveau. De staf bestaat uit prominente onderzoekers die over de gewenste onderzoekscapaciteiten en didactische vaardigheden beschikken, en die deel uitmaken van een kwalitatief zeer goede onderzoeksgroep. Het panel beveelt aan de contacten tussen studenten in de onderzoeksmaster en promovendi aan de Groningen Graduate School of Law te formaliseren en intensiveren. De studenten wordt de mogelijkheid geboden om tijdens hun opleiding een extracurriculair betaald studentassistentenschap te vervullen, waarbij zij aan een vakgroep verbonden zijn. In het studentassistentenschap worden zij actief betrokken bij lopend onderzoek en aangemoedigd om zelf een onderzoeksvorstel te ontwikkelen. Gezien de extra belasting die het assistentschap vormt bovenop de studielast van de opleiding, adviseert het panel om intern te reflecteren op de meerwaarde van het studentassistentenschap en om de uitkomsten van die reflectie vast te leggen. Ook adviseert het panel de opleiding te onderzoeken of het assistentschap niet op een of andere manier in het programma kan worden opgenomen.

Conclusie

Onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoet'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsing

Toetsing en beoordeling binnen de onderzoeksmaster zijn vormgegeven overeenkomstig het universitaire en het facultaire toetsbeleid en facultaire regelingen. In overeenstemming daarmee wordt er onder meer een opleidingsdossier bijgehouden, waarin de link wordt gelegd tussen de beoogde leerresultaten van de opleiding en de leerdoelen en toetsen van de vakken. Het panel heeft uit de documentatie die het ontving opgemaakt dat de beoogde leerresultaten alle worden getoetst binnen de opleiding.

De toetsing van de domeinvakken wordt georganiseerd binnen de masteropleidingen die deze vakken aanbieden. Voor de overige vakken heeft het panel de toetsing bekeken. Het constateert dat er vrij veel gebruik wordt gemaakt van schriftelijke toetsvormen, met name papers, maar dat er ook ruimte is voor andere vormen, zoals mondelinge toetsing en peer review. In enkele vakken, te weten Introduction to Empirical Legal Research, Empirical Legal Research Lab en het onderzoeksseminar Geschilbeslechting, wordt gebruik gemaakt van rubrics. Het vak Juridische

Oordeelsvorming geeft de toetsing via 'redactiecommentaar' deels formatief vorm. Het panel constateert dat de toetsing binnen de opleiding passend en gevarieerd is en dat er sprake is van een doordachte spreiding van toetsvormen, om zo de werkdruk voor studenten onder controle te houden.

Het vorige visitatiepanel beval aan de differentiatie tussen reguliere en onderzoeksmasterstudenten te verbeteren, ook in de toetsing. De opleiding liet het panel weten dat de grote hoeveelheid aan mogelijke domeinvakken (in binnen- en buitenland) het onmogelijk maakt om aan iedere toets een eigen onderzoeksmaster-element toe te voegen. Differentiatie vindt daarom nu met name plaats in het domeindossier. Hoewel dit een verplicht onderdeel is, dat zowel een geschreven document als een mondelinge presentatie omvat, staan er geen studiepunten tegenover. Het panel adviseert daarom de differentiatie nog sterker aan te zetten, ofwel door eigen aanvullende toetsingseisen te formuleren bij de domeinvakken, die niet noodzakelijk bij de domeinvakkendocenten hoeven te liggen, ofwel door het domeindossier als toetsvorm te verzwaren.

Scriptie

Het panel heeft gekeken naar de toetsing van het eindniveau in de afsluitende scriptie (20 EC). Het heeft onder meer het scriptiereglement bekeken en de beoordelingsformulieren die het aantroft bij de scriptieselectie (zie ook standaard 4). Studenten worden gevraagd met de scriptie een oorspronkelijke bijdrage te leveren aan de kennis, en in die zin vernieuwend te zijn. De scriptie kent 20.000-22.000 woorden en moet een rechtsgebied overstijgende en/of een multidisciplinaire benadering van het afstudeeronderwerp bevatten, aansluiten bij een van de onderzoeksprogramma's van de faculteit en goed beargumenteerd en publicabel zijn. De scriptie kent een beoordelingsformulier dat deze kenmerkende eisen voor een onderzoeksmasterscriptie bevat; hierop kan bovengemiddeld, gemiddeld of ondergemiddeld gescoord worden. Op het formulier is daarnaast ruimte voor motivering van het cijfer. De studenten moeten naast hun scriptie ook een onderzoeksvoorstel inleveren. Vaak ligt dit in lijn met het scriptieonderwerp en wordt het tijdens een studentassistentenschap ontwikkeld. De opleiding biedt studenten daarnaast de mogelijkheid af te studeren met een of twee wetenschappelijke artikelen in plaats van een scriptie.

Het panel stelt vast dat het scriptietraject met zorg is vormgegeven en is afgestemd op het niveau van de onderzoeksmaster. Het constateert dat de studenten bij het schrijven van hun scriptie daadwerkelijk de gehele onderzoekscyclus doorlopen, zeker dankzij het aanvullende en uitgebreide onderzoeksvoorstel dat ze erbij schrijven. De eis dat een scriptie 'publicabel' moet zijn, wordt ruim geïnterpreteerd als mogelijk aanleiding gevend tot een publicatie. Het panel acht dit juist. Het panel is wel van mening dat het voor beoordelaars van scripties lastig kan zijn om artikelen op vergelijkbare wijze te beoordelen als klassieke scripties, omdat artikelen korter zijn en doorgaans minder plek inruimen voor zaken als de verantwoording van de onderzoeksmethode. Het panel doet daarom de aanbeveling de studenten die kiezen voor afstuderen op artikelen, nog een methodologische beschouwing of reflectie te laten schrijven.

Het panel begreep dat studenten altijd twee scriptiebegeleiders hebben uit verschillende disciplines, die ook allebei als examinerator optreden. Doorgaans is een van de twee hoofdbegeleider en als zodanig nauwer betrokken bij het schrijfproces, terwijl de tweede lezer meer op afstand staat. Niettemin is er in alle gevallen sprake van vermenging van de rol van begeleider en die van examinerator. Het panel wijst de opleiding erop dat een beoordeling met een tweede examinerator die alleen het product en niet het proces beoordeelt, objectiever is. Het beveelt aan een derde beoordelaar in te zetten die niet betrokken is bij de begeleiding.

Met betrekking tot het beoordelingsformulier van de scriptie denkt het panel dat de beoordeling aan transparantie kan winnen wanneer er gewerkt zou worden met rubrics en een duidelijke weging van criteria. De huidige methodiek maakt niet geheel inzichtelijk hoe de oordelen op onderdelen tot een eindbeoordeling leiden. Het formulier voorziet wel in ruimte voor toelichting. Ook vindt er aan het eind van het scriptieproces een mondelinge terugkoppeling plaats tussen begeleiders en student. Het panel vindt echter dat het zowel voor studenten als docenten verhelderend kan werken wanneer er duidelijkere formele kaders aan de weging van onderdelen worden gesteld.

Het tekent daarbij aan dat het de cijfers van de eindwerken die het heeft gelezen, aan de hoge kant vindt, en die niet altijd kan rijmen met de manier waarop het beoordelingsformulier is ingevuld. Het gebruik van rubrics zou meer inzichtelijk maken op basis waarvan de becijfering geschiedt.

Examencommissie

De onderzoeksmaster valt onder een centrale, facultaire examencommissie. Uit de documentatie en het gesprek met de leden van de commissie maakte het panel op dat zij zorgdraagt voor de borging van de kwaliteit van toetsing en het eindniveau van de opleiding. De examencommissie neemt steekproeven van toetsen en voert toetsanalyses uit. Ook loopt zij regelmatig opleidingsdossiers door om te zien of alle leerresultaten in het toetsprogramma behaald worden. Het panel heeft vastgesteld dat de examencommissie haar wettelijke taak vervult en dat de opleiding volledig is opgenomen in de facultaire kwaliteitszorgcyclus.

De brede opzet van de facultaire examencommissie houdt in dat het specifieke karakter van een kleine opleiding als de onderzoeksmaster enigszins aan het oog onttrokken kan blijven. De examencommissie heeft dit ondervangen door in 2019 een toetscommissie aan te wijzen voor de opleiding, die regelmatig steekproeven neemt van de eindwerken. De examencommissie is daarnaast van plan om voor de onderzoeksmaster een jaarlijkse scriptie-uitruil te organiseren met de onderzoeksmaster in Nijmegen, zoals dat nu ook al voor andere opleidingen wordt gedaan. Het panel is hierover te spreken.

Tijdens het visitatiebezoek merkte het panel dat er onder studenten, alumni, docenten en opleidingsvertegenwoordigers sprake was enige onduidelijkheid omtrent de rolverdeling met betrekking tot toetsing en beoordeling. De informatie die het panel in de gesprekken kreeg over de rol van de eerste en tweede scriptiebegeleider, de toetscommissie en de examencommissie was niet altijd eenduidig. Ook leek het erop dat betrokkenen niet altijd duidelijk voor ogen hadden dat voor de onderzoeksmaster andere eisen gelden dan voor de andere masteropleidingen. Het panel adviseert de opleiding daarom meer kalibratie te organiseren, zowel onder degenen die de toetsing en scriptiebegeleiding in de opleiding verzorgen als tussen de opleiding en externen. De helderheid en eenduidigheid die daaruit kunnen voortkomen, maken het werk van de scriptiebeoordelaar volgens het panel beter en gemakkelijker.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de toetsing en beoordeling in de opleiding naar behoren zijn vormgegeven. De beoogde leerresultaten worden aantoonbaar getoetst in het programma, en de toetsing geschiedt op een passende en gevarieerde manier. De opleiding valt onder facultaire kwaliteitszorgprocessen en heeft een facultaire examencommissie die haar borgingstaken naar behoren uitvoert, geholpen door een opleidings specifieke toetscommissie. Het panel beveelt wel aan om de differentiatie in de toetsing van domeinvakken tussen studenten uit de onderzoeksmaster en reguliere masterstudenten nog sterker aan te zetten, ofwel door eigen aanvullende eisen te formuleren bij de domeinvakken, die niet noodzakelijk bij de domeinvakke docenten hoeven te liggen, ofwel door het domeindossier als toetsvorm te verzwaren.

Met betrekking tot de scriptie constateert het panel dat die passend is vormgegeven en dat studenten de gehele onderzoekscyclus ermee doorlopen. Het panel vindt het mooi dat studenten ook op artikelen kunnen afstuderen, maar adviseert het panel een extra methodologische reflectieopdracht in te voeren voor studenten die van die mogelijkheid gebruik maken. Dat vergroot de vergelijkbaarheid met een reguliere scriptie. Het panel beveelt de opleiding daarnaast aan om een derde examinerator in te zetten wanneer de tweede examinerator ook bij het beoordelingsproces betrokken is. Ook wordt aanbevolen om naast het beoordelingsformulier rubrics te gebruiken bij de beoordeling van de scriptie. Dat draagt bij aan de inzichtelijkheid van de beoordeling van de scriptie. Ten slotte raadt het panel de opleiding aan om meer kalibratie te organiseren, zowel onder degenen die de toetsing en scriptiebegeleiding in de opleiding verzorgen als tussen de opleiding en externen. Daarbij is van belang dat alle betrokkenen helder voor ogen hebben welke extra eisen gelden voor studenten die de onderzoeksmaster doorlopen.

Conclusie

Onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoet'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Het panel heeft vijftien eindwerken van de onderzoeksmaster bestudeerd en stelt vast dat die het niveau halen dat van een onderzoeksmaster verwacht mag worden. De scripties geven er blijk van dat de hele onderzoekscyclus is doorlopen. Het viel de panelleden op dat de scripties, conform het scriptiereglement van de opleiding, aan de korte kant zijn. Die beperking heeft in enkele gevallen tot gevolg dat de sectie over onderzoeksmethoden en –technieken minder goed uit de verf komt of in enkele gevallen ontbreekt. De scripties zijn in de meeste gevallen vernieuwend te noemen en zijn rechtsgebiedoverstijgend dan wel transdisciplinair. Een aantal heeft ook een rechtsvergelijkend karakter. Hun kwaliteit varieert: het panel las enkele mindere eindwerken, die abstract of minder coherent bleven, maar ook enkele zeer goede scripties. Het panel constateert dat de eindwerken in die zin publicabel zijn, dat ze aanleiding zouden kunnen geven tot een publicatie. Eén of enkele van de scripties zijn in hun huidige vorm publicabel. Het panel begreep uit de zelfevaluatie dat de afgelopen jaren verschillende studenten scriptieprijsen hebben gewonnen.

Het functioneren van de alumni op de arbeidsmarkt is volgens de gegevens van in de zelfevaluatie een sterk punt van de opleiding. Van de 61 afgestudeerden tussen 1 september 2015 en 15 januari 2020 is 51% werkzaam aan een universiteit. De overgrote meerderheid van de overgebleven groep heeft een functie in bijvoorbeeld de advocatuur, bij de overheid of in de rechtspraak. Slechts 4 van de afgestudeerden bekleden geen juridische functie en/of zijn werkzoekend. 24 afgestudeerden zijn op dit moment als promovendus aangesteld, een aantal anderen als docent en/of onderzoeker aan de universiteit. Opvallend is dat veel studenten na hun opleiding actief blijven aan de RUG zelf. Dit lijkt samen te hangen met het Groningsen bursalenstelsel, waarbij meer promotieplaatsen vrijgemaakt zijn door beurzen te introduceren.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de eindwerken van de opleiding aan de maat zijn voor een onderzoeksmaster, al zijn sommige scripties wat kort en variëren ze in kwaliteit. Het panel ziet het functioneren van de alumni in passende functies op de arbeidsmarkt als een sterk punt van de opleiding.

Conclusie

Onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoet'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel beoordeelt elk van de vier standaarden voor de onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek met het oordeel 'voldoet'. Het beoordeelt de *onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek* als 'positief'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

De doelstellingen in eindkwalificaties en competenties zijn:

A Kennis en inzicht

De afgestudeerde in de onderzoeksmaster moet:

- A.1 specialistische kennis en grondig inzicht in het nationale recht hebben door verdieping van in de bachelor studie verworven kennis. Afhankelijk van het gekozen onderzoeksdomein gaat het hierbij in het bijzonder om specialistische kennis van en grondig inzicht in het privaatrecht, strafrecht, staats- en bestuursrecht, ondernemingsrecht, arbeidsrecht, IT-recht en/of meer het algemeen het publiekrecht;
- A.2 grondig inzicht hebben in de dwarsverbanden tussen verschillende rechtsgebieden en grondig inzicht hebben in verschillen en overeenkomsten tussen verschillende rechtsstelsels;
- A.3 kennis hebben van verschillende theorieën aangaande de werking van (ten minste een deel van) het recht;
- A.4 in staat zijn de functie van recht en de rol van juridische actoren daarin kritisch te analyseren;
- A.5 grondig inzicht hebben in de assumpties en specifieke problemen van de rechtswetenschap ten opzichte van andere wetenschapsdisciplines;
- A.6 grondig inzicht hebben in de mogelijkheden en valkuilen van de verschillende juridische en niet-juridische onderzoeksmethoden.

B Kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden

De afgestudeerde in de onderzoeksmaster moet:

- B.1 het vermogen hebben verschillende juridische en empirische methoden en technieken toe te passen, de consequenties (sterke en zwakte punten van de methoden) te doorzien en een beargumenteerde keuze te maken passend bij de geformuleerde onderzoeksvraag;
- B.2 het vermogen hebben zelfstandig een onderzoeksvraag te formuleren en de consequenties van die onderzoeksvraag te doorzien;
- B.3 het vermogen hebben de resultaten van onderzoek schriftelijk en mondeling te presenteren in het Nederlands en Engels, commentaar te leveren op de schriftelijke en mondelinge presentatie van anderen en op deze wijze deel te nemen aan het academische debat;
- B.4 het vermogen hebben om deel te nemen aan een onderzoeksgroep ten behoeve van de uitvoering van een wetenschappelijk project;
- B.5 het vermogen hebben om dilemma's en vraagstukken ten aanzien van het integer uitvoeren van onderzoek te herkennen.

C Leervaardigheden

De afgestudeerde in de onderzoeksmaster moet:

- C.1 het vermogen hebben om originele en creatieve onderzoeksvragen te bedenken gerelateerd aan het domein van het recht waarin de student is geïnteresseerd;
- C.2 het vermogen hebben zelfstandig te werken, onderzoekswerkzaamheden te kunnen plannen, te kunnen organiseren en uit te kunnen voeren.

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA

Masterprogramma Rechtswetenschappelijk Onderzoek, jaar 1 (58 EC)

blok 1	blok 2	blok 3	blok 4
Domeinvak 1 (6 EC)	Domeinvak 2 (6 EC)	Interpretatie (6 EC)	Domeinvak 3 (6 EC)
Juridische Oordeelsvorming (6 EC)	Introduction to Empirical Legal Research (6 EC)	Wetenschapsleer (6 EC)	
Engels (4 EC)		Empirical Legal Research Lab (6 EC)	
		Seminaar Recht en Literatuur (6 EC)	

Masterprogramma Rechtswetenschappelijk Onderzoek, jaar 2 (62 EC)

blok 1	blok 2	blok 3	blok 4
Domeinvak 4 (6 EC)	Domeinvak 6 (6 EC)	Normering (6 EC)	
Domeinvak 5 (6 EC)	Rechtsvergelijking* (6 EC)	Onderzoeksseminar 2 (6 EC)	
Onderzoeksseminar 1 (6 EC)		Masterscriptie (20 EC)	

* Rechtsvergelijking is een keuze uit 'Rechtsvergelijking en Rechtsculturen' (blok 2) of 'Publiekrechtelijke Rechtsvergelijking' (blok 1 en 2).

Bij Onderzoeksseminar 1 en 2 is er de keuze uit:

- Onderzoeksseminar Geschilbeslechting (blok 1 en 2)
- Schrijven van een Recensie (blok 1 en 2)
- Onderzoeksseminar EU Regulatory Private Law (blok 1)
- Onderzoeksseminar Digital Society (blok 3 en 4)

BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA (ONLINE)

Dag 1

16 november 2020

14.00	14.30	Test online omgeving met RUG
14.30	16.30	Panel en Qanu: vooroverleg visitatie (via Zoom)

Dag 2

23 november 2020

08.30	09.00	Vooroverleg panel intern
09.00	09.15	Ontvangst en welkom
09.15	10.00	Gesprek inhoudelijke verantwoordelijken
10.00	10.30	Intern overleg panel/pauze
10.30	11.15	Gesprek studenten/alumni
11.15	11.45	Intern overleg panel/pauze
11.45	12.30	Gesprek docenten
12.30	13.30	Lunch; intern overleg panel
13.30	14.00	Gesprek examencommissie
14.00	14.30	Intern paneloverleg/pauze
14.30	15.30	Gesprek formeel verantwoordelijken en ontwikkelgesprek
15.30	17.30	Opstellen voorlopige bevindingen en voorbereiden mondelinge rapportage (panel intern)
17.30	18.00	Mondelinge rapportage voorlopig oordeel

BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 15 eindwerken bestudeerd van de onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek. De gegevens van de eindwerken zijn bekend bij Qanu en zijn op aanvraag beschikbaar.

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

- Zelfevaluatie Onderzoeksmaster Rechtswetenschappelijk Onderzoek 2020 incl. bijlagen
- Besluit en rapport NVAO 2016
- NVAO Beoordelingskader accreditatiestelsel 2018
- NVAO Aanvullende criteria onderzoeksmasters
- Rapport onderzoeksbeoordeling RUG Law (2017)
- Domeinvakken introductievideo
- Domeinvakkendossiers
- Vakomschrijvingen Master Rechtswetenschappelijk Onderzoek 2020-2021
- Afstudeerprojecten afgestudeerden en artikelen

